

ROOSEVELT IN DELAVSKA ZAKONODAJA

Predsednik smatra, da je treba vladi več avtoritete in da je potreben zakon, ki bo prisilil delavce in delodajalce k spoštovanju pogodb.

WASHINGTON. — Predsednik Roosevelt je mnenja, da potrebujejo Zdruzene države zakon, ki bi preprečil kršenje pogodb tako z delavske kot kapitalistične strani. Predsednik je pretekli teden povedal Arthurju Krocku, dopisniku new-yorskega Timesa, da je enforširanje delavskih pogodb med glavni cilji njegove druge new-dealske administracije. In znamenja so tu, ki dajejo razumevanje, da se Rooseveltova vlada pripravlja, da predloži kongresu zakonske osnutke, ki bodo določali obvezno kolektivno poravnavo industrijskih sporov in enforširanje podpisanih pogodb med delavci in delodajalci.

Krock je preteklo nedeljo objavil v nedeljski izjavi Timesa poročilo, v katerem pravi, da je predsednikov namen, umakniti se v privatno življenje po 20. januarju 1941, ko bo potekel njegov drugi predsedniški termin. V istem poročilu je Krock podal Rooseveltov odgovor na obdolžbo, da uvaja "diktaturo", ker hoče povečati zvezno vrhovno sodišče. Krock je pisal, da je predsednik prepričan, da njegovi nasprotniki napak razumevanja njegove cilje in možne posledice. Predsednik je pred Krockom tudi izrazil bojazan, da se utegne pojaviti "voditelj, ki bo potožil demokracijo v imenu reform", ako ne bo sprejel njegove new-dealske program.

"Predsednik je prepričan," piše Krock, "da ni dovolj, da ima zvezna vlada moč paziti na nadprodukcijo ali podprodukcijo, nesocialne tipe uposlitve in preprečiti postavljanje cen po tem spekuliranju, temveč, da je potrebno, da ima zvezna vlada tudi moč, prisiliti h kolektivnemu pogajanju in prisiliti obe stranki (delavce in delodajalce) k spoštovanju medsebojnih sklenjenih pogodb."

Krock nato izvaja, da kaže, da bo predsednik nemara zahteval zakonodajo, ki bo dala nje-govi vladi moč, prisiliti tako delavce kot delodajalce k izpolnjevanju medsebojnih pogodb. Predsednik je dejal Krocku: "Ko se bom 20. januarja 1941 umaknil v privatno življenje, ne želim, da bi bila dežela v položaju, v kakršnem jo je bil pustil Buchanan Lincoln. Če ne bom mogel v tem kratkem času, ki mi je na razpolago, rešiti nje-mirnejših in najbolj vzne-mirjajočih problemov, upam, da bom vsaj postavil blizu rešitve, da bo imel moj naslednik lažje delo. Absolutno potrebno je, da se proces (reševanja teh problemov) takoj prične."

V bolnišnici
Svetkova ambulanca je odpe-ljala v Women's bolnišnico Vin-centa Peskarja, 20664 Miller Ave. Nahaja se v sobi št. 2.

Prispevek za stavkarje
Slovenski urar John Prostor z Waterloo rd. je pred zaključkom stavke pri Fisher Body pri-seval v stavkovni pomožni fond še dva dolarja.

Obvezna delavska razsodišča v Avstraliji

Avstralija in Nova Zelandija določata mezde na podlagi stroškov preživljanja in sta na prvem mestu v pogledu obvezne arbitracije.

ZENEVA. — Svica. — Mednarodni delavski urad Lige narodov je predložil mednarodni delavsko konferenci v Ženevi poročilo, ki navaja, da stojita Avstralija in Nova Zelandija (obe angleška dominijona; Avstralija je razdeljena na šest držav z osrednjo vlado v Sydneyu) na prvem mestu v pogledu obvezne arbitracije industrijskih sporov. Obe deželi petega in najmanjšega dela sveta imata posebno delavska razsodišča, katerim morajo delodajalci in delavci predložiti v rešitev svoje spore, ki jih ne morejo rešiti sami. Pod označbo "delavci" so seveda mišljene njihove unije.

Toda ta državna razsodišča nimajo samo oblasti, da rešujejo spore med delavci in delodajalci, temveč lahko tudi določajo temeljne ali minimalne mezde za vse industrije v svojem območju. V območju posameznih razsodišč spadajo industrije, katerih unije so registrirane pri posameznih razsodiščih. Delavsko sodišče lahko tudi odkloni registriranje ali priznanje nove unije, ako v dotični industriji že obstoja druga unija.

Novozelandski arbitrajski zakon določa, da sodišče lahko določi posebno temeljno mezdo za delavce in delavke. Temeljna mezda za delavce mora zadostovati zraven njega tudi za vzdrževanje žene in treh otrok "pri-lično in opravičljivo udobno". Sodišče jemlje pri tem v račun dvojke faktorjev: življenske stroške in splošni ekonomski in finančni položaj trgovine in industrije. Mezde lahko spremenijo vsaki šest mesecev. Novozelandska delavska sodišča imajo ob enem nalogo, uvesti 40urni delovni teden v kar največ industrijah.

V Avstraliji imajo za to delo zvezno arbitrajsko razsodišče in državne arbitrajske odbore, ki določajo temeljne ali minimalne mezde na približno enak način kot na Novi Zelandiji. Temeljna mezda je navadno določena na podlagi potreb za udobno existenco družine štirih ali petih članov. Država New South Wales poleg tega določa dodatni mezdni standard za delavce, katerih družine štejejo več članov.

Tako novozelandska kot avstralska delavska razsodišča so tekom depresije znižala temeljne mezde za deset odstotkov. Odkar pa se je gospodarska depresija umaknila, so bila ta znižanja odpravljena in mezde gredo zopet kvišku.

Na drugi strani zemeljske oble, v skandinavskih deželah — Švedska, Norveška in Danska — so se na malo drugačen način izognili mnogih industrijskih sporov. Tam se delodajalci in unije pogajajo o mezdah in drugih pogojih direktno pod vladnim nadzorstvom.

Zahvala
Mrs. Josephine Jontez se želi zahvaliti krožku št. 1 Progressivnih Slovencev za lepe cvetlice, ki so ji bile poslani prvi teden bolezn, katero je srečno prebolela.

Naciji zahtevajo cerkvena zemljišča

Zahteva je zaenkra' v obilki apela za prostovoljno odpoved, ki pa vsebuje namig: Če ne bo šlo zlepa...

BERLIN. — Hitlerjeva vlada je apelirala na nemške cerkve da se odpovedo delu svojih zemljišč, katere se bo potem razdelilo kmetom brez zemlje. Ta apel pa vsebuje namig, da bo cerkvam zemlja enostavno odvzeta, ako se ne bodo hotele prostovoljno ločiti od nje. Nacijski minister za cerkvene zadeve Hans Kerrl je apeliral na cerkvene kroge, da sodelujejo z vlado, ki bi rada našla zemlje za male posestnike. Kerrl je tudi dejal, da zahtevajo interesi cerkva, da prožijo roko vladi k sodelovanju in se dražejo zemljiščem, češ, ako se pomaga človeku najti dom, je to njegov "duhovni dobrobit".

Nemške cerkve posedujejo približno dva milijona in 470 tisoč akrov polj, travnikov in gozdov. Med glavnimi veleposestniki so samostani in protestantske cerkve. Nacijski glavni urad je pred kratkim objavil statistiko, ki pokazuje, da nemške cerkve in nekaj večjih veleposestnikov lastujejo 27 odstotkov nemške zemlje.

SODNIK LAUSCHE SE ZAHVALJUJE

Okrajni sodnik Frank J. Lausche nam je poslal sledečo zahvalo, za željo, da jo priobčimo v našem listu:

Tem potom se želim zahvaliti vsem onim, ki so si prizadevali, da je bil banket, ki je bil prirejen meni na čast, tako siljajen in uspešen. Moja iskrena zahvala odborom, ki je stvar redil, vsem skupinam, ki so nastopile pri programu, kuharicam, ki so pripravile tako okusno večerjo in vsem posameznikom, ki so prispevali za krasno zapestno uro in šopek, ki sta mi bila poklonjena! Hvala tudi Mr. Semetu in njegovim mladinskim zborom za avtografični spominček, Mr. Slapniku st. za krasno cvetje, s katerim je okrasil dvorano in goste, Mr. Mattu Grdini za lepo dekoriranje odra, Demokratski kosmopolitni ligi, Slov. dem. klubu 32. warde, klub Mladih demokratov in drugim za krasne šopke! Enako se zahvaljujem vsem posameznikom, ki so mi poslali brzojavne pozdrave in vsem onim, ki so posetili banket! Jaz čutim, da nisem zaslužil tako visokega spoštovanja, kakor se mi ga izkazali naši ljudje v splošnem. Najtoplejša zahvala vsem skupaj! — Frank J. Lausche.

Podjetni dečki v novi trgovini

Podjetni dečki in Clevelandu so začeli nove vrste trgovino: ob sobotah kupujejo in prodajajo rabljene cestnoželezniške tedenske vozovnice (pass). Najprej jih kupijo od ljudi, ki jih dotično soboto ne mislijo več rabiti; na to jih prodajajo drugim, ki jih nimajo. Od 7. zjutraj do 12. vam tak "trgovec" ponudi za rabljeno vozovnico 10c, prodaja jo pa za 25c; od polnočnega do treh popoldne jih plačujejo po enaki ceni, prodajajo pa po pet centov ceneje; od 3. do šestih jih plačujejo po 5c in prodajajo po 15c, od šestih do devetih pa jih prodajajo po 10 centov. Po deveti uri zvečer se "kšeft" več ne spleča. Na ta način napravijo fantiči ob sobotah od 90c do \$1.50 dobička.

Smrtna kosa

Sinoči je po kratki bolezn preminul Koloman Cupič, stanujoč na 1113 E. 74. St. Truplo se nahaja v Jos. Zele in Sinovi pogrebem zavodu. Več poročamo jutri.

Razredi za državljanstvo

Razredi za državljanstvo in angleščino se vršijo v Nathan Hale šoli vsako sredo in petek od 7:30 do 9:30 zvečer. Tečaji so prosti.

V bolnišnici

Franciška Valentič iz Euclid, O., je bila prepeljana v bolnišnico New Huron na Euclid Ave. in E. 140 St. Operacijo je srečno prestala.

Al Capone je bil rojen trgovec

Tako pravi clevelandski varnostni direktor Ness, ki je mnenja, da bi bil Capone uspešen v vsaki trgovini.

Al Capone, bivši poglavar chicagskega podzemlja in največji trgovec z alkoholnimi pijačami za časa prohibicije, bi bil lahko uspel v vsaki trgovini, je dejal clevelandski varnostni direktor Eliot Ness, ko je v soboto predaval pri banketu kluba Mladih trgovcev, ki se je vršil v prostorih Trgovske zbornice. "Capone je bil naraven; on je znal organizirati in je imel privlačnost; moški so se mu radi pridružili", je dejal Ness, ki je omenil Caponeja, ko je analiziral vprašanje, kaj je bilo vzrok do mesta včasih prišla pod kontrolo organiziranih gangsterjev? Te gange, je dejal Ness so postale moč v marsikaterem mestu, ker so lahko korumpirali policijski department ali druge veje krajevnih vlad.

"Tekom prohibicije je bilo mnogo ljudi pripravljanih plačati, da so pomagali kršiti zakon", je dejal Ness, pri čemer je imel v mislih ljudi, ki so kupovali alkoholne pijače. "Nato so se pojavile skupine, ki so bile pripravljene zadostiti tej potrebi. Ker so imele velike protektorske stroške, so se seveda borile med seboj za večji delokrog. Včasih so se znebile tekmecev tudi s "palico" (samokresom)."

Ko je bil 18. amendment preklisan, so te gange začele na debelo producirati alkohol po 32c galon, pri čemur je bila vlada ogoljufana za \$4 pri vsakem galonu (na davku). Ness je nato s primerom pokazal, kakšen ogromen obseg zavzema industrija nelegalnega alkohola. V Zanesvillu, O., so zvezni agencije pred kratkim odkrili tovarno alkohola, katere mašinerija je bila vredna 250 tisoč dolarjev in ki je producirala dnevno deset tisoč galon alkohola, kar pomeni, da je bila vlada samo v tem slučaju ogoljufana vsak dan za \$40.000.

Ness je tudi povedal, da je bila prva stvar, ki jo je storil, ko je postal varnostni direktor, da je naročil policajem, da lahko aretirajo vsakega kršilca zakona, ne da bi se jim bilo treba bati, da bodo zato prestavljeni. O korumpiranih policajih pa je dejal, da se jih s prestavljanjem ne more poboljšati. "Treba se jih je znebiti!"

EDWARD SE BO OŽENIL

LONDON. — Včeraj je prišlo poročilo da se je bivši kralj Edward VIII. odločil, da se bo dne 2. maja poročil z Wallis Simpsonovo, zaradi katere je izgubil prestol. Njena razporka postane veljavna 27. aprila. V Londonu se bojijo, da bo Edwardova poroka v javnosti zasenčila kronanje njegovega brata kralja Georga VI., ki se bo vršilo deset dni pozneje.

V bolnišnici

Svetkova ambulanca je v nedeljo zvečer odpeljala v bolnišnico Boulevard Frances Baloh, 19201 Muskoka Ave. Nahaja se v sobi 203.

Zapušča brata

Pokojna Mary Novak zapušča v Clevelandu tudi brata Joseph in Antona.

Pet jeklarskih družb zvišalo mezde

Delavske mezde so bile zvišane za deset odstotkov. Iste družbe so naznanile uvedbo 40urnega delovnega tedna. Mezdni poviški so koncesija kompanijskim unijam

Carnegie-Illinois, največja jeklarska družba, se je začela pogajati z Odborom za industrijsko organizacijo

PITTSBURGH. — Včeraj sta se zgodila dva važna dogodka v ameriški jeklarski industriji: pet velikih jeklarskih družb je zvišalo temeljne mezde svojih delavcev in Benjamin F. Fairless, predsednik korporacije Carnegie - Illinois Steel, najvažnejše ameriške jeklarske družbe in glavne podružnice velekorporacije United States Steel, se je začel pogajati s Philipom Murrayem, glavnim predstavnikom Lewisovega Odbora za industrijsko organizacijo v jeklarski industriji.

Družbe, ki so naznanile mezdnost zvišanje, so Republic Steel Corp., Youngstown Sheet and Tube Co., Bethlehem Steel Corp., National Steel Corp. in Inland Steel Co. Vse te družbe so naznanile, da so zvišale mezde spornazumno za "zastopniki delavcev", kar pomeni kompanijske unije.

Iz Loraina, O., je prišlo sinoči poročilo, da je (kompanijski) odbor delavskih zastopnikov pri National Tube Co. sprejel pogoje, na katerih podlagi dobi 8,000 delavcev v lorainski tovarni družbe slično mezdnost zvišanje kot pri gornjih družbah. N. T. Co. je podružnica korp. U. S. Steel. C. F. Blackmer, predsednik družbe American Steel and Wire, ki je tudi podružnica korp. U. S. Steel, pa je izjavil, da se kompanija pogaja z zastopniki delavcev (tudi komp. unija) o vprašanju mezd in delovnih ur.

Omenjenih pet družb je zvišalo za deset odstotkov mezde neučezanih delavcev, ki služijo za podlago vsem drugim mezdnam lestvicam v jeklarski industriji, in sicer z 52 in pol centa na 62 in pol centa na uro. Naznanilo o mezdnam povišku pravi, da bodo vse ostale mezdne lestvice "enakomerno prilagodene". National Tube Co. (Lorain) je naznanila, da bodo dobili vsi delavci (Dalje na 3. str.)

MUSSOLINI HOČE ŠE VEČ TOPOV PRIZNAL POLOM "SOCIALNEGA KREDITA"

RIM. — Diktator Mussolini je včeraj sklical tajno zasedanje velikega fašističnega sveta, da bo razpravljal o novem oboroževalnem programu, ki se vidi Mussoliniju potreben spričo angleškega oboroževalnega programa, ki bo požrl Angležem 7,500 milijonov dolarjev v petih letih.

Kokošjo pečenko

Članice društva "Složne sestre", SSPZ, bodo servirale v soboto zvečer v prizidku SND kokošjo pečenko. Prijatelje se vabi na poset. Vstopnina je prosta.

Naša zvezda

Redna seja dramskega društva "Naša zvezda" se vrši v četrtek 4. marca ob 7:30 zvečer v navadnih prostorih. Gospodinjinski odsek SDD se naj tudi udeleži.

Direktorska seja

Jutri zvečer se bo vršila direktorska seja tiskovne družbe Enakopravnosti. Vsi direktorji naj bodo navzoči.

GHANDI ZOPET V INDIJSKI POLITIKI

BOMBAY, Indija. — Mohandas K. Gandhi, indijski preročnik pasivnega odpora, ki je pred kratkim odklonil priimek "Mahatma" (velikodušni), češ, da ga ne zasluži, je v soboto zopet stopil na indijsko politično pozornico, ko se je udeležil seje posebnega odbora indijske kongresne stranke, katere zahteva popolno neodvisnost Indije in nasprotuje angleškemu načrtu zvezne vlade za Indijo. Ta stranka je pri zadnjih volitvah izvolevala 715 izmed 1,585 v nižjih zbornicah pokrajinskih parlamentov v Indiji ter dobila kontrolo nad šestimi, dočim je v višjih zbornicah povsod ostala v manjšini. V stranki se sedaj vrši boj okrog vprašanja, ali naj stranka prevzame vlado v provincah, kjer je zmagala, ali naj odkloni sestavo provinčnih vlad ter tako poskusi preprečiti izvedbo novega ustavnega načrta. Opazovalci sodijo, da se Gandhi ogreva za prvo pot.

BLUMOVA VLADA DOBILA ZAUPNICO

PARIZ. — Vlada Ljudske fronte, kateri načeljuje socialist Leon Blum, je v soboto dobila v poslanski zbornici dvojno zaupnico, ki je bila posledica hudih napadov desničarjev, ki so očitali Blumu, da vodi Francijo v propast in diktaturo. Prvič je vlada dobila zaupnico s 361 proti 211 glasovom, drugič pa s 361 proti 209 glasovom. Pred glasovanjem je Blum zapretel opoziciji, ki ga je dolžila (v zvezi z vladno denarno politiko), da "povzroča izkrvavitve francoskega zlata", z novimi volitvami, ako bi ga prisilila k temu. "Tisti dan, ko boste vi pripravljene, stopiti pred volilce, bomo pripravljene tudi mi!" jim je povedal.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV FTG. & PUB. CO.
VATRO J. GRILL, President
IVAN JONTEZ, Editor
6231 ST. CLAIR AVE.—Henderson 5311—6312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto \$5.50
za 6 mesecev .....\$3.00; za 3 mesece \$1.50
Po pošti v Clevelandu v Kanadi in Mexici
za celo leto \$6.00
za 6 mesecev .....\$3.25; za 3 mesece \$2.00
Za Zedinjene države za celo leto \$4.50
za 6 mesecev .....\$2.50; za 3 mesece \$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
za 6 mesecev .....\$4.00; za celo leto \$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Temna slika davljenja pod-
jarmljene Istre

Zagrebska "Istra," glasilo izseljen-
cev iz današnje Julijske Krajine, prina-
ša sledeče poročilo iz Istre, ki nazorno
pokazuje, kako fašizem davi našega člo-
veka v zasedenem ozemlju:

Kar se zadnje čase dogaja v istrskih
vaseh, se menda ne dogaja nikjer drugje
na svetu. Zadnje mesece so prišli ob
svoja posestva kmetje celih vasi in po-
stali zgolj najemniki. Vas Begi v Lim-
ski dragi je ostala popolnoma brez zem-
lje. V vasi Marasima pri Vrsaru so izgu-
bili svojo zemljo župan in šest drugih
posestnikov. Najprej so jim prodali na
dražbi živino in premičnine, nato so pri-
šla na vrsto posestva in hiše. Na boben
jih je pognala banka in to zaradi zao-
stalih davkov. Kakor je znano, ima pri
nas banka v zakupu davke, ki so zlasti
po abesinski vojni neznosni. Banka je
zaostale dolgove vknjižila na posestva,
katera je nato pognala na boben.

Posestva kupuje gospoda iz Vrsara in
Poreča. Glavna kupca sta advokat Amo-
roso iz Poreča in trgovec Gregor Gigi iz
Vrsara. Kmete, katerih posestva so bila
prodana na dražbi, puste sicer na njih-
ovi zemlji, toda kot kolone ali najemnike.
Novi gospodarji so dali tem ljudem o-
rodje in vprežno živino, ki je sami več
nimajo in tako morajo nekoč svobodni
kmetje delati za gospodo iz Vrsara in
Poreča.

Več posestev je kupila pokrajinska ob-
last v Pulju. Videti je, da namerava pulj-
ska oblast naseliti na teh posestvih ko-
loniste iz Italije, da pospeši italijanizaci-
jo teh krajev.

Tudi v Kavranu je bilo na ta način
prodanih na dražbi mnogo posestev.
Ljudje se povprašujejo, kaj bo storil
svet, da prepreči to postopanje, kakršne-
ga ni poznala Istra niti pod beneško vla-
do niti za časa gospodstva nemških gro-
fov?

Poleg te velike črne slike denite v ok-
vir še sledeče sličice fašistične kulture in
trpljenja našega naroda v Istri:

Dne 17. januarja je bil v Voloskem
prijet vrtnar Ivan Krmač, doma iz Ga-
žuna pri Koprju. Prijet je bil, ker je po-
vedal fašističnim agentom, ki so zbirali
prispevke za španskega fašista Franca,
da bi bilo boljše, ako bi pobirali prispev-
ke za reveže, zlasti za one v južni Itali-
ji, ki umirajo od lakote in trpljenja. Kr-
mač so odvedli v zapore v Voloskem,
odkoder se ni še vrnil.

Dva mladeniča iz Vrbece sta za časa
abesinske vojne pobegnila preko meje v
Jugoslavijo. Pred kratkim sta se vrnila
domov, čeprav sta vedela, da ju čaka
stroga kazen. Toda, namesto v zapor,
sta bila poslana v Španijo. Policija jima
je dala na izbiro, da se prijavita kot pro-
stovoljca za generala Franca ali pa bo-
sta zaprta. In fanta sta si izbrala rajši
Španijo kot ječo.

Ivan Brajković iz vasi Dane je 13.
jan. vozil premog v Trst. Na tržaškem
kolodvoru je kupil hrvaški časopis. Vi-
del ga je neki detektiv, ki ga je aretiral
in odvedel na policijo, kjer je bil zaprt
dva dni. Ko so ga izpustili, je moral pla-
čati 50 lir za hrano v zaporu, 100 lir za
krmo konjema in 50 lir za hlev. Denar
mu je policija vzela brez vprašanja. Ta-
ko ga je stal en izvod hrvaškega časo-
pisa 200 lir, pri vsem tem pa je list ob-
držala policija.

UREDNIKOVA POŠTA:

Uredništvo "Enakopravnosti" a ve-
seljem priobla dopise naročnikov, kar
pa ne pomeni, da se strinja s izjavami
ali trditvami dopisnikov. Uredništvo
pove svoje mnenje o vsem na drugem
mestu, v prvi vrsti v uredniški koloni.
Rokopisov se ne vrača.

Senzacionalni shod A.F.L. za organiziranje Fisherjevih
delavcev

Cleveland, O. skozjo celo to raketirsko akcijo
smeje, ker mu niso dali prilike,
da bi jim kaj pametnega pove-
dal, ker zato tudi niso dostopni.
A. F. of L., da se udeležijo shoda
v soboto 27. februarja, ka-
teri se bo vršil v Metal Trades
Council halu na 1000 Walnut
Ave. Shod da se prične ob 2.
uri popoldne. Spodaj podpisani,
ki delam v Fisherjevi tovarni,
sem tudi dobil pismo in se od-
ločil, da se shoda udeležim in če
bo prilika bom stavil gotova
važna vprašanja. Ker pa imam
že več časa svoje pomisleke o
vodstvu A. F. L., sem se hotel
zavarovati in dobiti s sabo za-
nesljivo osebo. Vprašal sem Mr.
Louis Zorka, če ima čas, da bi
šel z mano. On kot tak zainte-
resiran v progresivno delovanje
se odločil in greva.

Shod kot povedano se bi mor-
al pričeti ob dveh. Midva sva
prišla pet minut prezgodaj in ni
bilo še nobenega človeka. Ob 2.
uri pride še ena stara ženica in
kmalu za njo oskrbnik, ki pri-
žge luči v dvorani. Čakamo, mi-
dva in stara ženica kakšnih
dvajset minut, nobenega člo-
veka, med tem časom se z Louis
Zorkotom "prepirava" kdo bo
"predsednik" shoda in kdo glav-
ni govornik. Jaz sem rekel: jaz
delam v Fisher Body in sem član
unije, zato bom jaz glavni go-
vornik. Zorko je rekel "dobro
pa bedi". "Ampak kdo bo pa
predsedoval in kdo bo prvi go-
vornik, ker jaz ne delam v Fi-
sher Body", je rekel Zorko. Ker
se nisva mogla sporazumeti, no-
benega pa ni bilo okoli (glede
stare ženice sva bila edina da jo
ne moreva za nobeno tako va-
žno mesto porabiti) sva se napo-
tila v spodnje prostore na časo-
ječmenoveca. Ko prideva nazaj
v glavno vežo, vidiva, da tam
v kotu debatirata predsednik
naše unije Mr. Spisak in bizniš-
ki agent Timsters unije od A.
F. L. Stopiva zraven, da slišiva
argumente in pozneje se spusti-
va tudi midva v debato.

Vsaka stvar ima svoj konec,
tako*ga je imela tudi ta deba-
ta. Mr. Spisak se odstrani iz
dvorane, ker je videl, da sploh
konkurenčnega napovedanega
in v javnosti dobro razglašene-
ga shoda, katerega je financi-
rala G. M. Co., ne bo. Midva
stopiva ven na trotoar pred vho-
dom v dvorano. Tam se ponov-
no "prepirava", kdo bo prekli-
cal shod in stari ženici povedal,
da naj gre domov pripraviti ve-
čerjo. Zorko pravi, to ni moja
zadeva. Ti delaš v Fisher Body
in za vas je bil shod sklican pa
ga ti zaključji! No, ko sem videl,
da drugega ni pri rokah sem se
odločil povedati stari ženici,
da naj gre večerjo kuhati do-
mov. In seveda se skupno vrne-
va, da greva po stopnicah v
gornjo dvorano. Ali zdaj se je
pričela prava raketirsko igra.
Tako pred stopnicami naju u-
stavi bivši predsednik, avtomobi-
lske unije, ki ga je nastavl
prosluli predsednik A. F. L. Wil-
liam Green, Mr. Francis Dillon.
Naju je vprašal za članske kar-
te in za pisma. Jaz mu pismo
pokažem, ali on ga hoče vzeti,
jaz mu ga ne dam v roke in mu
pravim, to je moja lastnina,
poslano po vas, po vaši organi-
zaciji. On mi ga hoče vzeti z si-
lo in vpije: "You are members
of C. I. O." Jaz pravim to tu-
di sem in sem ponosen na to or-
ganizacijo. On kriči: "Get out
of here" in suje. On je ves iz
sebe. Zorko se mu smeje, a on
še bolj rentiči in suje. Nato se
vsuje njemu na pomoč cela sku-
pina raketirjev, ki so bili zato
pripravljivi, če bi se shod vr-
šil. Najprvo vržejo z silo skozjo
vrata Mr. Zorkota. A on se

skozjo celo to raketirsko akcijo
smeje, ker mu niso dali prilike,
da bi jim kaj pametnega pove-
dal, ker zato tudi niso dostopni.
A. F. of L., da se udeležijo shoda
v soboto 27. februarja, ka-
teri se bo vršil v Metal Trades
Council halu na 1000 Walnut
Ave. Shod da se prične ob 2.
uri popoldne. Spodaj podpisani,
ki delam v Fisherjevi tovarni,
sem tudi dobil pismo in se od-
ločil, da se shoda udeležim in če
bo prilika bom stavil gotova
važna vprašanja. Ker pa imam
že več časa svoje pomisleke o
vodstvu A. F. L., sem se hotel
zavarovati in dobiti s sabo za-
nesljivo osebo. Vprašal sem Mr.
Louis Zorka, če ima čas, da bi
šel z mano. On kot tak zainte-
resiran v progresivno delovanje
se odločil in greva.

Vsi delavci, ki spadamo pod
C. I. O. smo lahko ponosni na
našo organizacijo in tisti, kate-
ri še niste, pristopite takoj. Ne
sledite raketirjem v delavskih
vrstah, katerih je pri A. F. L.
vse polno. In vi, ki ste člani A.
F. L. zahajajte na seje svoje
postojanke in delujte nato, da
se vaša postojanka priključi k
C. I. O. Vse akcije v zadnjem
času vodstva A. F. L. kažejo,
da bo AFL v kratkem času od-
prto postala druga kompanijska
unija, katere voditelj je — rake-
tirje boste vi plačavali, oni se
bodo pa zabavali in prirejali
"Smokers", kot se to že danes
dogaja v dvorani Metal Trades
Council.

"Old timer" T. Črtalich
Iz West Park, O.

Ker ne vidim nobenega dopi-
sa iz naše naselbine, se oglasim
jaz in sicer zaradi našega slo-
venskega radio programa. Sem
že večkrat mislil omenit kar se
sliši med rojaki v naselbini, da
je godba na programu izvrstna
a pevski nastopi ene osebe pa
nikakor ne odgovarjajo narod-
ni stvari. Povečini so take pe-
smi, da se jih ne more razume-
ti. Najbolj sta se postavila par-
krat rojaka Baumbič in Joe
Jančar, ki sta v resnici zapela
domače pesmi.

Apeliram na vodstvo radio
programa, da nam če mogoče
daje pevске točke proizvajene
po več kot eni osebi.
Omenim naj še da društvo
Delavec, št. 257 SNPJ vabi vse
člane, da se gotovo udeležijo iz-
vanredne seje 7. marca ob 2.
popoldne v Jugoslovanskem De-
lavskem Narodnem Domu. Skup-
no z društvom Velebit, ša. 544 in
društvom New Era št. 572 bo-
mo izvolili delegata za 11 kon-
vencijo SNPJ. Vabim tudi člane
ostalih dveh društev, da se ude-
ležijo.

Frank Mlakar
Predavanje Progresivnih
Slovenk, kr. 1

Tema predavanja: Kaj bi ra-
di vedeli in kaj bi morali vede-
ti o združnih trgovinah (Co-
operative Stores) katere se o-
bratujejo v Clevelandu in dru-
god. Ali veste?
V torek zvečer po seji krožka
1. Progresivnih Slovenk se bo
vršilo predavanje o združnih
trgovinah, katerega bo podal Mr. J.
Siskovich, tajnik Slovenske Za-
družne Zveze. Kot tak je kom-
petenten podati zgodovino do-
brote in potrebo združnih tr-
govin za delavce, kakor tudi po-
dati razne fakte glede nakupo-
vanja in prodajanja blaga.
Priporočljivo je, da članice po-
vabite svoje prijateljice kakor
tudi ne smete pozabiti pripelja-
ti svoje moše seboj, ker oni so
tisti ki vedno godrnjajo kadar
je treba plačati račune. Ne sa-
mo tisti, kateri niso odjemalci,

ampak tudi odjemalci so potreb-
ni, da se od bliže seznanijo z de-
lovanjem združnih trgovin.

Krožek št. 1 je že podal dvoje
predavanj v tej sezoni, katere
so bila dobro obiskana, ter je u-
pati, da bo tudi to pot udeležba
sto procentna.

Prvo predavanje je bilo poda-
no po Mrs. Myers, katerega
predmet je bil "Ali smo doras-
tli", drugo predavanje pa je
bilo o "Deficiency Judgement
Bill", kateri se sedaj nahaja
pred postavodajnim odsekom v
Columbus, O. in za katerega je
upati, da bo sprejet. Še bolj go-
tovo pa bi bil sprejet, ako bi
se ljudje zanimali, ter spodbu-
jali naše zastopnike za sprejem
istega. V tem oziru bi moralo
naše časopisje biti prvo, da bi
svoje naročnike seznanilo o ta-
kih predlogih, namesto da kida
gnoj na levo in desno.

Sklep našega krožka je, da se
vrši predavanje po vsaki seji,
ter se apelira na ženske, da se
pričudružijo Progresivnim Slo-
venkam, da posejajo seje in
predavanja, da se seznanimo s
stvarmi, katere so nam nezane,
toda potrebne, kakor tudi ko-
ristne za naše vsakdanje živ-
ljenje.

Toraj članice, prijateljice, ka-
kor tudi ostale žene in dekleta.
Progresivne Slovenke vas vabi-
jo. Udeležite se predavanja in
se prepričajte o našem delo-
vanju. Seja se prične ob 7:30, 2.
marca v S. D. D. predavanje pa
bo ob 9.

Članica

Iz bele Ljubljane

Odkar je hiša Kralja Davida
zaključila predpust na pustni
večer v Slov. Društvenem Do-
mu na Rechar Ave., je postalo
vse nekam bolj melanholično in
dolgočasno v naselbini. Sedaj
se pa zopet približuje čas, ko se
bomo zopet prebudili iz naše za-
spanosti in bomo pričeli zopet
bolj živahno življenje. Prvo bo
koncert našega slovenskega
slavčka g. Louis Belleta, kateri
se bo vršil v nedeljo 7. marca v
Narodnem Domu v Clevelandu.
Mislim, da dolguje vsa sloven-
ska naselbina Mr. Belletu toliko,
da ob priliki koncerta zasede
dvorano do zadnjega kotečka in
mu s tem izkaže hvaležnost za
njegovo delovanje na našem
kulturnem polju. Toraj vsi v
Slovenski narodni dom, prihod-
njo nedeljo!

Kar se pa tiče nas v Euclidu,
se pa mladinski pevski zbor
Škrjančki prav pridno učijo pod
spretnim vodstvom g. Louis
Semeta za spomladanski kon-
cert, katerega priredi na belo
nedeljo 4. aprila v Slovenskem
Društvenem domu na Rechar
Ave. Zato priporočam rojakom
in prijateljem Škrjančkov, da
naj posežejo po vstopnicah, ka-
tere so v predprodaji pri taj-
nici Škrjančkov Mrs. Jadrčić in
v Slovenskem Društvenem Do-
mu in tudi pri naših mladih pev-
cih. Prosim, da jih ne odkloni-
te ako vam jih pevci ponudijo,
ker ako kupite vstopnico na-
pravite s tem veliko veselje in
jim daste korajžo za petje. Naši
Škrjančki nimajo nobene vstop-
nice in nobene mesečnine, tako
da so odvisni samo od prireditelj-
toraj prosijo javnost, da jim
priškoči na pomoč in napolni
dvorano pri koncertu. Nadalje
apeliram na matere in očetje,
kateri se zavedajo, da so Slo-
venci, da ako niso njih otroci
včlanjeni pri mladinskem zboru,
naj jih nemudoma vpíšejo. Vpi-
sejo se lahko pri rednih vajah,
ki se vršijo vsako soboto do-
poldne od 10. do 12. v Sloven-
skem Društvenem Domu na Re-
char Ave., ali pa na redni me-
sečni seji, katere se vrši ravno
tam vsako prvo sredo v mesecu.

Ljubezen do godbe

Ljubezen do godbe ustvarja-
jo godbeniki sami, je mnenje
Myra Hess, angleške pianisti-
nje, ki nastopi v nedeljo na For-
dovem radio programu med 9.
in 10. uro na postaji WHK. To
je njeno 14. potovanje po Ame-
riki in pravi, da vidi, da imajo
vedno rajši bolj klasične točke
kot bolj lahke. V nedeljo bo i-
grala z orkestrom Victor Ko-
larja, ki je stalno na Fordovem
programu.

Prihodnja seja se vrši v sredo.
Stari Škrjančkov naj bodo go-
tovo navzoči, ker imamo veliko
za rešiti glede prihodnjega kon-
certa. Apeliram še enkrat, da
vpíšite otroke v zbor — pono-
sni boste, ko boste slišali peti
slovenske pesmi in pridite na
Belo nedeljo v Društveni Dom,
na koncert.

Anton Kovacic.

SKRAT

Drobiz za smeh

Zdenko: "Skrajni čas je že,
da se oženiš, vsaj zaradi svojih
upnikov."

Peter: "Nesmisel! Če upniki
hočejo dobiti denar, naj se ženi-
jo sami."

Štefan: "Kako se godi tvo-
jemu sinu?"
Miha: "Ah, ne govori mi o
tem ciganu! Jaz sem začel iz nič,
on bo pa z nič končal."

Naročnik: "Moj sosed si je dal
narediti obleko za \$35. Račun se
pa glasi na \$35.50. Kako je to?"
Krojač: "Zaračunal sem mu
kar takoj opominjalne stroš-
ke."

Odvetnik zagovarja vlomilca:
"Gospodje sodniki, pri odmerja-
nju kazni upoštevajte kot olaj-
šilno, da je moj klient vzel le
deset dolarjev, med tem ko se
zraven ležeče, s tisočaki nabite
denarnice niti ni dotaknil..."
Senatni predsednik obdolžen-
cu: "Čemu se pa sedaj jokate?"
Obdolženec: "Neizmerno hu-
do mi je, da sem denarnico
spregledal."

Natakar gostu: "Kaj želi mi-
lostljivi gospod?"
Gost: "Jaz nisem noben mi-
lostljivi gospod. Me ni treba ta-
ko nazivati."

Natakar: "Oprostite, toda v
tem lokalni rečemo vsakemu
potepuhu milostljivi gospod."

Žena ponoči zbudi moža: —
"Dragi možek, prinesi mi koza-
rec vode. Nekaj mi ni dobro."
Mož: "Pojdi, pojdi, komu pa
je v današnji krizi dobro!"

Pepček: "Naš učitelj pa je ze-
lo bistro glave. O vsaki stvari
zna nekaj povedati."
Marček: "Prava reč to! Ali
ne veš, da hodi že trideset let v
eni in isti razred?"

Fordova razstava

Skoro milijon ljudi je obiska-
lo Fordovo Rotundo, ki je stal-
na razstava pri Ford družbi v
New Yorku. Rotunda je bila od-
prta 14. maja, 1936. Med obis-
kovalci je bilo veliko ljudi iz
tujzemskih držav. V letu 1936
je bilo tudi največ obiskovalcev
v tovarni. Teh je bilo nad 132,
000. Ture skozjo tovarne se pri-
nejo dnevno od 9. zjutraj in se
nadaljujejo vsake pol ure do
3:30. Izkušeni sprevidniki pe-
ljejo obiskovalce na modernih
udobnih busih skozjo razne od-
delke velike izdelovalnice Ford
V-8 avtov.

Ljubezen do godbe

Ljubezen do godbe ustvarja-
jo godbeniki sami, je mnenje
Myra Hess, angleške pianisti-
nje, ki nastopi v nedeljo na For-
dovem radio programu med 9.
in 10. uro na postaji WHK. To
je njeno 14. potovanje po Ame-
riki in pravi, da vidi, da imajo
vedno rajši bolj klasične točke
kot bolj lahke. V nedeljo bo i-
grala z orkestrom Victor Ko-
larja, ki je stalno na Fordovem
programu.

Prihodnja seja se vrši v sredo.
Stari Škrjančkov naj bodo go-
tovo navzoči, ker imamo veliko
za rešiti glede prihodnjega kon-
certa. Apeliram še enkrat, da
vpíšite otroke v zbor — pono-
sni boste, ko boste slišali peti
slovenske pesmi in pridite na
Belo nedeljo v Društveni Dom,
na koncert.

Anton Kovacic.

Zveza Velikih jezer z morjem

V severnem delu našega sprednjega za-
pada se širi pet velikih jezer, ki bi se jih
radi njihove velikosti lahko imenovalo sla-
kovodna morja. Ta jezera se imenujejo On-
tario, Erie, Huron, Michigan in Superior.
Z izjemo jezera Michigan, ki je popolnoma
v območju Zedinjenih držav, delajo ta je-
zera mejo med Zedinjenimi državami in Ca-
nado. Vsa jezera so zvezana med seboj, de-
loma naravno, deloma potom prekopov. Vsa
jezera so plovna in po njih križarijo tovar-
ni in potniški parniki. Edina napaka je, da
niso zvezana z morjem in da nimajo do njega
dohoda prekomorski parniki.

Vsled tega so podjetni ljudje v Canadi
in Zedinjenih državah že pred desetletji
njali o zvezi Velikih jezer z Atlantikom. Ra-
zne organizacije in komisije so v poznej-
ših letih izdelale tozadevne načrte. Letos se
eden teh načrtov približal činu projekta.
Najbolj vzhodno ležeče jezero Ontario naj
bi se s prekopi in zatvornicami zvezalo v
veliko reko St. Lawrence, katere se izliva v
St. Lawrence zaliv, ki je prav za prav del
Atlantika. Ladje z Atlantika bi plule po St.
Lawrence reki v jezero Ontario, od tam pa
jezero Erie, nato v jezero Huron, od tam pa
v jezero Michigan ali pa v jezero Superior.
Prekomorski parniki bi na ta način lahko
pripluli do Buffalo, Clevelanda, Detroita,
Dulutha, Chicaga in še do drugih mest, ki
imajo pristanišča ob teh jezerih.

Med Zedinjenimi državami in Canado
je bila glede zgradnje te vodne zveze Ve-
likih jezer z morjem že sklenjena pogodba.
Predsednik Hoover je pripravil ameriške-
mu vzhodnemu senatu potrditev dotične po-
godbe, pa ni uspel. Leta 1934 je predsednik
Roosevelt priporočal senatu, da pogodbo
odobri, toda dobil je le navadno večino, in
ne dvotretjinske, ki je potrebna za medna-
rodne pogodbe. Predsednik Roosevelt pa
ni ubupal in sedanji senat se bo spet moral
pečati z omenjenim zadevom. Ker je sedanji
senat po veliki večini demokratski, je upra-
vičeno upanje, da bo z dovoljno večino od-
obrnil potrebno pogodbo s Canado, posebej,
ker je predsednik Roosevelt zelo naklonjen
temu projektu. Mogoče bosta obe državi
sedanja pogodbo še kaj spremenili predno
bo končno veljavno odobrena.

Nad 90 odstotkov te vodne zveze z mor-
jem tvorijo že sedaj Velika jezera sama.
Trebba prekopati le okrog 40 milj. milj.
zgraditi nekaj jezerov in zatvornice ter po-
poglobiti že obstoječe prekope, da bodo
pravni za velike prekomorske parnike.
datki za vse to so preračunani na \$34,425,
000. Od tega bi odpadlo na Zedinjene države
\$27,453,000, na Canado pa \$270,976,000.
Med ugodnosti zgradnje te vodne zveze
spadajo: velika produkcija cenene elektri-
čne sile na jezovih, pospešen razvoj far-
mskih pridelkov in industrijskih izdelkov v
srednjega zapada in končno zaposlitev ve-
likega števila delavcev tako na strani Za-
edinjenih držav kot v Canadi.

Seveda ima gradnja omenjene vodne
zveze Velikih jezer z morjem tudi velike in
mogočne nasprotnike, kar je vzrok, da se
je ves projekt toliko časa zavlekel. Projekta-
je ves upirajo pristanišča na Atlantiku, da
se v New Yorku, ker se bojijo, da bodo
zgubila znaten del prometa; upirajo se dru-
žbe, ki proizvajajo električno silo, ker bodo
hotele konkurirati z električno energijo,
producirano na novo zgrajenih jezovih;
upirajo se pa tudi železniške družbe, ker se
boje, da bodo izgubile mnogo tovarnega
prometa, ker bo za mnoge farmerske pride-
ke in industrijske izdelke srednjega za-
pada prevoznina po vodi cenejša kakor
sedaj po železnicah.

Nikakega dvoma pa ni, da bi zgradnja
vodne zveze Velikih jezer z morjem pri-
nesla mnogo koristi državam srednjega
zapada, ki mejijo na Velika jezera, in da
vsota 272 milijonov dolarjev, katero im-
vlada Zedinjenih držav potrošila v ta na-
men, prav za prav malenkostna. Ker je
sedanji predsednik Roosevelt v resnici
navdušen za ta projekt in ker ima velike
zaslombo v kongresu in v narodu sploh, je
zelo verjetno, da se bo z gradnjo te vodne
poti pričelo že letos ali prihodnje leto.

LUČI NA DNU JEZERA

Nenavadna avtomobilska nesreča se je
zgodila na božični večer v Desenzanu ob
Gardskem jezeru. Na nabrežju tega kraja
kjer pristajajo parniki, je začelo neki avto
iz Trevisa, v katerem so bili trije potniki,
metati sem in tja in ga je vrglo nazaj na
jezero, ki je tam kakšnih pet metrov globoko.
Nekoliko ur pozneje pa so ljudje opazili
čudno svetlikanje na dnu vode. Stvar so pre-
iskali in so odkrili, da gorila, da gre za
ničie dve luči. Z grozo so spoznali da gre za
žaromet avtomobila, ki se je bil pri padu
prekopnil. Hermetično zaprti žarometi pa
sta goreli še pod vodo dalje in sta pripe-
mogla, da so nesrečo odkrili. Voz so dvignili
in v njem so našli vse tri osebe, seveda že
davno mrtve.

Včasih je lušno b'lo

— pa je marsikaj, še zdaj tako — Pogled v življenje pred polstoletjem, ko so še naši očetje fantovali

Naši dedje so takrat vedeli se malo o svetu. V vsej stari mo- narhiji je izhajalo komaj 20, po večini nemških časopisov. Tudi koledarji so bili še zelo redki. V njih si lahko našel recepte za razno kuhinjo in zdravila, navodi- la za preganjanje podgan, miši, ščurkov in stenic. Našim babi- cam, ki se kaj rade pohvalijo, da je včasih bilo drugače, naj navedemo, da so koledarji še pred 100 leti prinašali svarila staršem, da pazijo na svoje hče- re. Dekleta, da se tudi, kadar so same med seboj, lahko pok- kvarijo in o prepovedanih skriv- nostih da vse preveč vedo. Tu- di humor se v 100 letih ni bogi- ve kaj spremenil in anekdote, ki krožijo danes po časopisju, so bile našim dedom že v veliki meri znane.

Pred 50. leti so pa imeli Slo- venci že svoje dnevnike in iz ti- stih let so nam ohranjene mar- sikatere zanimivosti. V Silves- trovi noči, še več pa na trikra- ljevski dan, je pred 50. leti za- padlo mnogo snega. Debel sneg je zametil celo Gorico, Trst in Pulj. Proga na Trst je bila po- nekod zasnežena do 5 metrov na- debelo in za prenašanje pošte iz zametnih vlakov do prihodi- nje postaje so morali najeti 90 nosačev. Po meter na debelo zasneženem Barju je oral vrh- ničan 6 ur iz Ljubljane tja pod Sv. Trojico.

Sredi januarja je posetila No- tranjsko huda nevihta, treščilo je bilo v Idriji v stolp cerkve sv. Antona, ki je pogorel in zvono- vi so popadali na tla. Sneg je v še večkrat na debelo zapadel in takrat še številni volkovi so v hudi zimi samo na slovenskem Koroškem raztrgali 40 goved, 135 ovc, 1 zrebe in 8 koz. Dve stotki kg težko medvedko so u- strelili v Loškem potoku, 3 orja- ška medveda v kočevskih gozd- vih in notranjskem Javorniku.

Na vsej jadranski obali, od Trsta do Dubrovnika, so takrat našli ribiči 8 in pol milijonov kg rib v vrednosti 2 in pol mili- jona goldinarjev. Ljudje so še pridno zauživali ribe, saj so jih ribiči 5 in pol milijonov kg na- mestu odprodali.

Ljubljana je bila pred 50. leti v predpustnem času zelo vese- la. Številne prireditve so vabi- le na zabavo, najbolj znana je bila "Špehovka" v čitalnici. Za- grizeni ljubljanski nemčurji so rajali na starem strelišču. Kak- šnega mačka je odnesel z bala tisti nemčur, ki je tam izgubil svojo zakonščno, priča v ta- kratnem hajlanju sestavljen, norčavi inserat v "Laibacher Zeitung":

I ho am Somstag mei Waib valorn, da ehrliche Finda solls an Gmahaus obgem, er griekt a Moss Wain. — Seppel.

Prijateljčki pustnega rajanja ste prišli prosit za roko moje

— Dobro jutro!
— Dobro jutro! Česa želite?
— Da odkritosrčno povem, roko vaše hčere Berte.
— Tako... tako, ali imate kaj premoženja?
— Ne, prav nič.
— Torej imate pač brez dvoj- be dolgov?
— Imam.
— Koliko?
— 800 goldinarjev.
— Vi ste celo frak, v katerem ste prišli prosit za roko moje

hčere, vzeli na posodo?
— Zal, res je!
— Vi bi radi z mojim denar- jem živeli?
— Prav rad, kajti kot avskul- tant imam jedva toliko, da mor- em sam životariti.
— Trgovec prikima, in pokliče Berto k sebi. Hči mu pove, da ljubi iz vse duše mladeniča.
— Tako... tako... ti ga gotovo že dolgo poznaš.
— Da, oče!
— Je-li častit mladenič?
— Gotovo, sicer bi ga ne ljubila.

— Poznaš li njegovo obitelj?
— O, oče, jako dostojni in poštini ljudje so!
— No, naposled nimam ničesar proti tej ženitvi, reče oče, gre k mizi, vzame 10 stotakov, pa jih izroči mladeniču:
— Na, sedaj idi in poplačaj dolgove. Opoldne pridi k meni na obed. Kadar boš sam hčer imel, pazi, da dobiš zeta, ki te bo manj stal, nego ti mene:

Tako včasih in danes? Drugi časi in običaji. Gotovo najza- nimivejša poleg te poroke je bila v predpustu pred 50. leti pristno domača ohcet nekje na Štajerskem. Zenin se je pisal Medved in je vzel za nevesto hčer sosedja Mačka. Družica je bila hči posestnika Vrabca, pri- sta bila kmetska Jelen in Polh, godca pa Volk in Zajec.

Plesali so stari Ljubljanci do rane zore in kronist pravi, da je bila na plesiščih taka gneča, da je dosegla temperatura "že visoko stopnjo nad normalno." Med vrticami pa tudi ni pozabil povedati, da so se sicer miro- ljubni meščani v predpustu tudi radi kavalski (stepili).

Zima je pritisnila tisto leto še pozno v pomlad. Iz naših kra-jev so izvozili 1200 vagonov le- du, po 70 krajcarjev cent, na Dunaj in pivovarni Dreher v Trst. Z izletniškim vlakom so se vozili Ljubljanci drsat na Bled. Zaradi obilo zapadlega snega so morali odmetavati tež- ko breme s streh. 250 mestnih delavcev je s 120 vozmi odvažalo sneg v Ljubljano in mestna občina je izdala po 1000 goldi- narjev na teden za kidanje sne- ga. Težak sneg je zrušil stre- ho steklenega salona v Zvezdi na pogrjnene mize oficirske men- ze. Pol metra snega je obležalo tedaj v Londonu, v Zadru je zmrzavala luka. Madrid pa je opustošil silen tornado.

Kljub mrazu so se tisto leto zgodaj vračali ključači iz Afrike. Dva so ustrelili konec februar- ja pri D. M. v Polju in v Postoj- ni. V tivolskem gozdu so žive- le še prosto srne in srnjaki ter so se približali sprehajalcem bliže mesta. V št. Jurju pri Šmarju so ustrelili danes že red- ko vidro z dvema mladičema, prav tako redke tri bele planin- ske zajce so upihnil blizu želez- niške postaje Podnarta in Lesc.

Razen velikega požara dežel- nega gledališča so imeli Ljub- ljanci pred 50 leti veliko sen- zacija z največjim diamantom sveta v svoji sredi. Tako se je namreč pisal zloglasni bandit, ki so ga imeli zaprtega na Žab- jaku. Tivolski gozd je videl

marsikatero tragedijo oficirskih dvobojev.

Po pomladnih povodnjih je prišla velika noč. "Hristos vos- kres!" Mesto slovanskega veli- konočnega poljuba tlačnemu narodu svojemu pošiljam druž- bi sv. Cirila in Metoda stotak" je napisal v "Slovenski Narod" pok. rodoljub, župnik Ivan Vr- hovnik. Gorenjec je potegnil na Bled 500 ljudi in je seveda imel zaradi tega tritret ure zamude. Na Šmarni gori so izpili Ljub- ljanci samo piva 15 sodčkov. Kmalu po veliki noči so se stari Ljubljanci čudili takratnemu aeroplanu — velik žerjav je kro- žil nad mestom in odletel nato proti severu.

Pomladni mraz in slana sta tisto leto uničila mnoge vino- grade po Dolenjskem in Štajer- skem. Tudi Rožnik je pred 50. leti imel dva vinograde, ki sta dala še precej sladko kapljico. Meseca maja je pa pritisnila hu- da suša in solnčarica je pobrala mnogo vojakov na vajah. Vo- de so že v maju imele +20° C in kronika beleži poleg obešen- cev tudi nekaj utopljenčev.

(Dalje prihodnjò)

PET JEKLARSKIH DRUŽB ZVIŠALO MEZDE

ci, razen uslužbencev, ki dobiva- jo mesečno plačo, 80 centov meznega povišala na dan.

Istočasno je omenjenih pet jeklarskih družb naznanilo u- vedbo 40urnega delovnega tedna namesto dosedanjega 48urnega. S tem so odstranile oviro, ki jim je branila staviti ponudbe za do- bavo izdelkov zvezni vladi na podlagi Walsh-Healeyvega za- kona, ki določa 40urni delovni teden za industrije, ki so dobav- teljice zvezne vlade.

Konferenca med predsedni- kom korp. Carnegie-Illinois-

Fairlessom in Philipom Murray- em je prišla brez predhodnega obvestila in pomeni, da je ta največja jeklarska družba znala Odbor za industrijsko or- ganizacijo kot pravomočnega zastopnika svojih delavcev, ki so organizirani v njegovih unijah. Carnegie-Illinois uposljuje 120 tisoč izmed 550 tisoč jeklarskih delavcev. Murray je po konfe- renci izdal kratko objavo:

"Na našo željo je danes pri- šlo do sestanka z mr. Fairles- som, katerega namen je bil predložitev zahtev delavcev, katere mi reprezentiramo, gle- de mezd, delovnih ur itd. Mr. Fairless je pristal na pogajanja na tej podlagi. Konferenca se bo jutri nadaljevala. Mi želimo tu- di sporočiti, da je tekom konfe- rence prevladovalo najlepše so- delovanje."

Z Murrayjem so se udeležili konference še trije drugi zastop- niki O. I. O., Fairless pa je imel s seboj odbor korporacijskih eksekutivnih uradnikov. Konfe- renca je presenetila večino je- klarskih magnatov, ki so priča- kovali, da bo O. I. O. naslovil svojo zahtevo za priznanje di- rektno na Jeklarski inštitut, v katerem je organiziranih 95 od- stotkov jeklarskih podjetnikov. Murrayeva izjava daje razume- ti, da zahteva Lewisov odbor samo priznanje kot zastopnik svojih unijinskih članov. Murray je neuradno dejal o konferenci, da je "največji dogodek v zgo- dovini delavskega gibanja v A- meriki".

Pristopajte k Cankarjevi u- stanovi in naročite se na "Cankarjev glasnik". Pokažite, da naprednjaki ne znamo samo go- voriti, temveč tudi ustvarjati, kadar se za nekaj zavzememo! Pokažimo, da smo še kreпки in čili in se ne mislimo še podati reakciji!

Društveni KOLEDAR

- MARC**
- 7. marca nedelja — Louis Belle, Koncert v avditoriju SND.
  - 21. marca, nedelja — Jugoslo- vanski Pasijski Klub, pasi- jonska predstava v avditoriju Slov. Nar. Doma.
  - 28. marca nedelja — Prosvetni ni klub SND Mladinska pred- stava v Avditoriju SND.
- APRIL**
- 3. aprila sobota — 23rd Ward Democratic Club, Ples v av- ditoriju SND.
  - 3. aprila, sobota. — Plesno ve- selico priredi društvo "Brook- lyn", št. 135, SNPJ v Sach- senheim dvorani na 7001 Den- nison Ave.
  - 3. in 4. aprila, sobota in nedelja. Proslava društva Strugglers, 614, SNPJ v Slovenskem De- lavskem Domu na Waterloo Road.
  - 4. aprila, nedelja, — koncert "Škrjančkov" v Društvenem
- MAY**
- 1. maja, sobota. — Ples priredi Dr. "Svoboda" št. 748 SNPJ v S. D. D. na Waterloo Rd.
  - 2. maja, nedelja — Koncert in shod Soc. pev. zbora "Zarja" in kluba št. 27 v avditoriju S. N. Doma.
  - 2. maja nedelja — Koncert mla- dinskega zbora S. D. D. na Waterloo road v S. D. D.
  - 8. maja, sobota. — Slavčki pri- rede spevoigro "Desetnik in Sirotica" v Slov Nar. Domu.
  - 9. maja, nedelja — Materinska proslava Škrjančkov v Društ- venem Domu na Recher ave.
  - 15. maja, sobota. — "Kantarčki" prirede Spomladanski kon- cert v SDD na Prince Ave.
  - 16. maja nedelja. — 10-letnico obhaja Clevelandaska Federa- cija SNPJ v SND na St. Clair Ave.
  - 23. maja, nedelja. — Piknik Soc. kluba št. 28 pri Zornu, na Bradley Road.
  - 23. maja, nedelja. — Angleško poslušajo društva SNPJ pri- redijo zabavo v SND na St. Clair Ave.
  - 30. maja, nedelja — Piknik dru- štva "Jadran" na Pintarjevih farmah.
- JUNE**
- 13. junija, nedelja. — Piknik društva "Na Jutrovem", št. 477 SNPJ pri Zornu.
  - 13. junija, nedelja. — društvo "Združeni bratje", št. 26, S. S. P. Z. piknik na Stuškovi farmi.
  - 13. junija, nedelja. — Piknik priredi društvo "Collinwood- ske Slovenke št. 22 SDZ na Močilnikarjevi farmi.
- JULY**
- 11. julija, nedelja. — Piknik društva "Kristusa Kralja", še. 226, K. S. K. J. na Stuško- vi farmi.
- AVGUST**
- 8. avgusta, nedelja — Letni pik- nik, priredi Dr. "Delavec" pri Zornu, na Bradley Rd.
  - 22. avgusta, nedelja. — Piknik društva "Jadran" na Pintar- jevih farmah.
  - 29. avgusta, nedelja — Piknik Soc. kluba št. 28, JSZ pri Zor- nu na Bradley rd.
- OKTOBER**
- 10. oktobra, nedelja — Vinska trgatav društva "Jadran" v S. D. D. na Waterloo Rd.
- NOVEMBER**
- 7. novembra, nedelja — opere- tta v SDD na Waterloo Rd.

zbor "Cvet" priredi pomla- danski koncert in igro v Slo- venski delavski dvorani na 10814 Prince Ave.

24. aprila, sobota — Internati- onal Auto Workers Union Loc- al 32 Ples v Avditoriju S. N. Doma.

24. aprila, sobota — Spartans 198 S. S. P. Z. Banket v spod- nji dvorani SND.

25. aprila, nedelja. — Društvo "Spartans", Proslava 10-let- nice v avditoriju SND.

25. aprila, nedelja. — Koncert in opereto "Tri Mladenke" pri- redi društvo "Jadran" v S. D. D. na Waterloo Road.

MAY

1. maja, sobota. — Ples priredi Dr. "Svoboda" št. 748 SNPJ v S. D. D. na Waterloo Rd.

2. maja, nedelja — Koncert in shod Soc. pev. zbora "Zarja" in kluba št. 27 v avditoriju S. N. Doma.

2. maja nedelja — Koncert mla- dinskega zbora S. D. D. na Waterloo road v S. D. D.

8. maja, sobota. — Slavčki pri- rede spevoigro "Desetnik in Sirotica" v Slov Nar. Domu.

9. maja, nedelja — Materinska proslava Škrjančkov v Društ- venem Domu na Recher ave.

15. maja, sobota. — "Kantarčki" prirede Spomladanski kon- cert v SDD na Prince Ave.

16. maja nedelja. — 10-letnico obhaja Clevelandaska Federa- cija SNPJ v SND na St. Clair Ave.

23. maja, nedelja. — Piknik Soc. kluba št. 28 pri Zornu, na Bradley Road.

23. maja, nedelja. — Angleško poslušajo društva SNPJ pri- redijo zabavo v SND na St. Clair Ave.

30. maja, nedelja — Piknik dru- štva "Jadran" na Pintarjevih farmah.

JUNE

13. junija, nedelja. — Piknik društva "Na Jutrovem", št. 477 SNPJ pri Zornu.

13. junija, nedelja. — društvo "Združeni bratje", št. 26, S. S. P. Z. piknik na Stuškovi farmi.

13. junija, nedelja. — Piknik priredi društvo "Collinwood- ske Slovenke št. 22 SDZ na Močilnikarjevi farmi.

20. junija, nedelja. — Piknik društva "Clevelandski Sloven- ci", št. 14, S. D. Z. na Stuško- vi farmi.

20. junija, nedelja — Skupni piknik Soc. kluba št. 27 in pev. zbora "Zarja" na Pintarjevih farmah.

27. junija, nedelja. — Piknik pri- redi društvo "Prijatelj" št. 215, S. S. P. Z. na Stuškovi farmi.

AVGUST

8. avgusta, nedelja — Letni pik- nik, priredi Dr. "Delavec" pri Zornu, na Bradley Rd.

22. avgusta, nedelja. — Piknik društva "Jadran" na Pintar- jevih farmah.

29. avgusta, nedelja — Piknik Soc. kluba št. 28, JSZ pri Zor- nu na Bradley rd.

OKTOBER

10. oktobra, nedelja — Vinska trgatav društva "Jadran" v S. D. D. na Waterloo Rd.

NOVEMBER

7. novembra, nedelja — opere- tta v SDD na Waterloo Rd.

ustavi

666 PREHLAD in VROČINO

TEKOČINA, TABLETI MAZILO, NOSNE KAPLJICE

Glavobol pa v 30 minutah

Poskusite "Rub-My-Tism" — Najboljše mazilo na Svetu.

VABILO

Mrs. Golob in hčera, 955 Addison Road vabita prijatelje in znance v sredo zvečer na

kokošjo večerjo

Kér se zadnjo soboto ni moglo vdeležite otvoritvenega večera več prijateljev in trgovcev, smo še namenile povabiti jih še enkrat. Postregli bomo tudi najboljše z dobro pijačo, 6% pivom in vinom. Za godbo bo skrbel John Šulen.

VELIKONOČNI Izleti v JUGOSLAVIJO

PARNIKI IZ NEW YORKA:

DEUTSCHLAND... 14. marca

EUROPA... 19. marca

Brzi vlak ob EUROPA v Bremerhaven zajame udobno potovanje do Ljubljane. Izborne železniške zveze od Cherbourga ali Hamburga.

Za informacije vprašajte pri

AUGUST KOLLANDER CO.
6419 St. Clair Ave., Cleveland, O.

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

Knjige:-

Zima se še ni umaknila in večeri so še vedno dolgi. Da preženemo dolgčas se največkrat zatečemo k čitanju knjig. Naslednje knjige imamo še v zalogi:

LUCIFER — TARZANOVE ŽIVALI — TARZAN, SIN OPICE — TARZAN IN SVET — GOSPODARICA SVETA — ZLOČIN V ORCIVALU

Te knjige razprodajamo dokler so v zalogi, po 10c vsako. Pošiljamo tudi po pošti. Za poštnino je pridejati 10c za vsako knjigo. Pošljete lahko znamke za naročilo.

Poslužite se te izredne prilike in pišite po knjige dokler so še v zalogi.

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Avenue.—Cleveland, Ohio

Povodenj davkov nikoli ne poneha

Davki se neprestano višajo. Letos je v okraju Cuyahoga za pet milijonov več zaostali dav- kov kot leto prej, in to največ- zato, ker gredo davki vedno vi- šje. Na sliki vidite primeru, ka- ko tone davkoplavevalec v no- vih davkih.

MANDEL DRUG CO.

VAM DA ZA 26c ZDRAVIL ZASTONJ AKO PRINESETE TA OGLAS IN KUPITE ZDRA- VILO, DA SE SEZNANITE Z STARIM PRI- ZNANIM ZDRAVILOM ZA REVMAZEM

DR. CHERDON'S PRESCRIPTION

To izborno zdravilo vas bo ozdravilo revmatizma ako ga vzamete le parkrat. Zaustavi bolečine v križu, v sklepih in nogah.

V lučaju da niste zadovoljni, se vam vrne denar

Velika steklenica preje \$1.25, SEDAJ 99c

Naprodaj samo pri

MANDEL DRUG CO.

15702 WATERLOO ROAD

Dostavimo na dom — Pokličite KENmore 0031

Pošiljamo tudi po pošti.

Carica Katarina

Zgodovinski roman

Spomnila se je, kako je prišla nekoč pri neki vojaški svečanosti nenadoma v zadrego, ker je opazila, da je pozabila svoj zlati portape, ki bi moral krasiti njeno sabljo.

Takrat je bila namreč oblečena v vojaško uniformo.

Ogledovala se je, ne vedoč kaj bi storila, ko stopi nenadoma k njej neki mladi častnik, poklekne pred njo in ji ponudi svoj zlati portape, ki ga je snel s svoje sablje.

Takrat se ji je zdelo, da mora tega mladega poročnika dvigniti in poljubiti pred vsemi svojimi vojaki.

Ta trenutek je bil za Katarino srce odločilen.

Ta mladi častnik je bil — Aleksander Potemkin.

Pozneje sicer Potemkin ni prišel več pred njene oči, toda Katarina le ni mogla pozabiti mladega in lepega častnika, dokler ga ni nekaj let pozneje ponovno odkrila v vrstah Preobrazenskije garde.

Ko se je Katarina spomnila Potemkina, je začutila v svojem srcu neizmerno sladko čuvstvo, — zaprla je oči in je hotela umreti z njegovim imenom na ustnicah.

Nenadoma pa se Katarina zdrzne.

Začutila je na svojem obrazu neki mrzli dotik.

Začutila je dih neke živali.

— Ha, volk — volk!

Ne, — ni bil volk, — vsaj ni bil volk na štirih nogah, — zverina je bila v človeški podobi — bil je Subov.

Subova se je lotil smrtni strah.

Zaničevani strahopetnež, Platon Subov je skočil s svojega sedeža v kočijo in je padel poleg carice na tla.

Pograbil je vse odeje, ki so se nahajale v kočiji in se je zavil v nje, kakor da bi se hotel na ta način zavarovati pred volkovi.

— Ne, nočem umreti, je kričal Subov. — Volkovi — volkovi — velika carica Katarina, izgubljeni sva, — toda jaz nočem umreti!

Oh, da ne bi bil nikoli prišel sem, — prokleto bodi misel, ki me je spravila v to puščavo, — oh, da bi bil vsaj ostal v Petrogradu, kjer sem tako lepo in mirno živel!

Glej, so že tu, — za nama so, — bežite, konji, hitreje —

— Norec, — ga prekine carica, — kje imaš vajeti?

— Vajeti — vajeti, — zajec-lja Subov, — jaz sem jih — jaz sem jih izpustil iz rok, sam ne vem, kje so!

Katarina krične in skoči s sedeža.

Ko je skočila, ji je padel s krila težki predmet in se je glasno skotalil iz kočije.

Oh, Bog, to je bila njena puška, — edino dobro orožje, ki ga je še imela v svojem nevarnem položaju.

Ona je seveda ni mogla niti pomisliti na to, da bi pobrala puško, kajti če bi se le sklonila iz kočije, bi postala žrtev lačnih in divjih volkov.

Izgubila je svojo puško, toda zato je imela še svoj revolver toda — vajeti —

Vajeti je zopet morala dobiti v roke.

Konji so vlekli vajeti po zemlji.

Katarina se obrne k Platonu Subovu in vzklikne odločno: — Naprej, — ti si izpustil vajeti, ti jih moraš zopet pobrati!

— Jaz? — odvrne Platon Subov, ki se je močno prestrašil, — kako naj jih pobrem, kako se jih naj polastim, — ali naj morda skočim iz kočije?

— Da, skoči! To je tvoja dolžnost! — Ali hočeš morda, da

poginem tu, ali hočeš, da umrem v tem gozdu?

— Jaz bom — jaz bom — ne, ne, ne morem, — nočem, da bi me volkovi raztrgali — vrag naj vzame vajeti, — konji tudi tako dobro tečejo, — ne grem!

— Toda vajeti se lahko zapletejo med korenine, kočija se bo ustavila in potem sva izgubljeni.

Subov, pojdi, jaz ti ukazujem!

Toda Subov zaihti.

— Ne morem, — zajec-lja Subov, — ne zahtevaj tega od mene, velika moja carica, draga, edina Katarina!

— Oh, jaz nočem tako umreti, nočem, da bi me volkovi raztrgali! — Strašno mora biti, ko trgajo te zverine s svojim zobovjem človeško telo, ko trgajo s svojimi kremplji še živo srce iz prsi!

— Strahopetnež, neumni strahopetnež, podli lopov, — zakriči Katarina ježno, — druge znaš ubijati, druge si lahko umoril, — nesrečnega trapista si hladnokrvno ustrelil in ga nato pahnil v tatarski prepad!

Takrat se nisi zgražal, takrat ti ni bilo hudo! Sedaj pa, ko si sam v nevarnosti, ko se te je lotil strah —

— Blazen sem od strahu, — zakriči Subov in se prime z obema rokama za svoje lase. — Blazen sem, Katarina, ne vem več, kaj delam, kaj govorim in kaj mislim!

— Ha, poglej volkove — sedaj že tečejo poleg kočije! Ali čutiš njihov strupeni, smrdljiv dih?

— Oh, poklekni na dno kočije, — tam naju volkovi ne bodo mogli opaziti!

— Zdi se mi, da ti je strah zmešal pamet, — mu odgovori carica Katarina in ga zaničljivo pogleda.

Zadnjikrat ti ukazujem, da pobereš vajeti, — na vsak način jih morava zopet dobiti v roke!

Katarina potegne volneno odejo, pod katero se je skrila Platon Subov in mu resno pokaže vajeti, ki so se vlekli po cesti.

— Ali boš šel? — vpraša carica.

Hitro skoči na cesto, nato pa se zopet popni na kočijo, ko boš pobral vajeti. To bo trajalo komaj dve sekundi.

Jaz pa bom medtem sprožila samokres in strel bo žival prestrašil, — bodi torej pogumen, če boš spreten, se ti ne bo ničesar zgodilo!

— Ne morem, — zajec-lja Platon Subov, ki je s široko odprtimi očmi buljil v carico, znoj pa mu je obilil čelo. — Ne zahtevaj tega od mene, samo tega ne!

Streljaj, — moja roka se trese, — ne morem več meriti, — streljaj na ohga volka z veliko črno glavo, ki mu visi rdeči jezik iz žrela, ki mu žarijo oči — streljaj, streljaj!

— Jaz poznam boljše sredstvo, kako bom zadržala nekoliko minut volkove! — zakriči Katarina in pograbi z obema rokama Platona Subova za prsi.

Naše čitatelje opozarjamo na koncert našega tenorista Louisa Belleta, ki se bo vršil v nedeljo 7. marca v Narodnem domu na St. Clairju. Ne zamudite ga! — Vstopnice dobite pri nas ali v slaščičarni Mrs. Makovčeve v S. N. Domu.

V najem

Odda se v najem 4 velike sobe, klet in podstrešje. — 965 Addison Road.

— Jaz poznam mnogo boljše sredstvo.

Subov je prestrašeno buljil v carico.

Noge in roke je imel otrple, — v ustih ni mogel več premikati jezika in čeprav se je trudil, ni mogel nobene besede spraviti iz sebe.

Brez razumevanja je gledal Katarino, — zdelo se je, da ni razumel, zakaj ga je tako nenadoma pograbila in dvignila z njegovega sedeža.

— Poslušaj me, Platon Subov, v naglici ti hočem nekaj povedati, — zakliče carica Katarina.

— Ti misliš, da si ubil Aleksandra Potemkina, — vedi torej, podli lopov, da si se zmotil!

Ti nisi iz zasede napadel njegova, nisi pahnil Potemkina v tatarski prepad. — Ne, prisegam ti pri zveličanju svoje duše, meni pa je prisega sveta, — da se nahaja Potemkin živ in zdrav v samostanu svetega Nikolaja, kjer se mu dobro godi in kjer je svoboden. Tam bo ostal samo tako dolgo, dokler ga ne bom poklicala nazaj v svojo prestolnico, v Petrograd!

Takrat bodo zvonili po cerkvah zvonovi, vzklikanje, navdušenje in zastave bodo pozdravljale njegov prihod, — on bo z menoj vladal kot moj sovladar!

Oni nesrečnejši pa, ki si ga umoril in pahnil v tatarski prepad, je nekdo drugi, to je bil neki tuji trapist!

Imenoval se je brat Ignotus — to ime je dobil v samostanu, medtem ko se je v življenju imenoval Vilibald Suvadovski.

— Toda zakaj — zakaj mi vse to pripoveduješ? — zajec-lja Platon Subov, ki je sedaj že bolj prebledel, kakor takrat, ko je zagledal volkove.

— Zakaj ti to pripovedujem? Ali ne slutiš? Ali ti ni jasno? Ali ti nisem prisegla, da te ne bom kaznovala, da te bom napravila za svojega miljenca — ali ti nisem tega prisegla pri Potemkinovih kosteh v tatarskem prepadu?

Potemkinove kosti se ne nahajajo v prepadu, prijateljček Platon Subov, zato te bo sedaj zadela zaslužena kazen.

— Moja kazen — moja kazen? — zakriči Platon Subov, ki se ga je lotil smrtni strah.

— Vedi Subov, — nadaljuje Katarina, njene oči pa so ga ostro in neusmiljeno gledale, —

da se sramujem, ker sem pripadala nekoč tebi, sramujem se, ker sem se ti udala, — toda sedaj bom vsaj preprečila, da se pozneje ne boš mogel bahati s svojimi uspehi in mojo slabostjo.

Sedaj te bom vrgla na cesto, ti bojazljivec!

Vrgla te bom med volkove!

Tu imate, črne zverine, pazite, vrgla vam bom zver, ki jo raztrgajte, zver, ki je tiskokrat hujša, kakor pa so volkovi.

Katarina potegne z vso svojo močjo Subova na rob kočije.

— Ne brani se, prijatelj, ne upiraj se, — v tem trenutku je žena močnejša kakor pa si ti!

Volk, poberi se k volkovom!

Platon Subov strašno zakriči, nato pa ...

Subov strmoglavi iz kočije in prileti naravnost med krdelo lačnih volkov, ki so preganjali kočijo.

Divje tuljenje požrešnih volkov se oglasi v gozdu z vseh strani so planli sedaj volkovi na nesrečnega.

Deset divjih zveri je pograbilo istodobno nesrečnega Subova za roke in noge, ki so mu jih odgriznile od telesa.

Trije volkovi so trgali Subovo truplo in požrešno požirali kose mesa.

Toda s temi volkovi so se pretepali drugi za topli prigrizek, med njimi je nastala divja zmešnjava in strašno prerivavanje.

Volkovi so se valjali po zemlji in so drug drugemu trgali iz gobca plen.

Tako je končal mali Subov, ki je mislil, da je moder in dovolj močan, da bo odstranil grofa Orlova in Aleksandra Potemkina in bo sam zasedel njuno mesto.

Katarina je izkoristila trenutek, ko se volkovi navallili na Subova.

Živali so zaostale precejšen del pta, sedaj skoči ona z bliskovito naglico na cesto, pobere vajeti in skoči zopet na kočijo, ki je drvela po ozki gozdni cesti.

Njen skok je bil tako spreten, da bi v vsakem cirkusu vzbudil splošno pozornost in odobravanje.

Toda Katarina je tudi bila ne navadna žena.

Nevarnost je podžigala njen pogum.

Trenutek je sicer tudi Katarina obupovala, toda sedaj je bila zopet popolnoma mirna.

Razen tega ji je ugajalo, ker je vedela, da se je maščevala osvojenemu Platonu Subovu.

Misel, da ta podli ubijalec ni več na svetu, jo je mirila in krečila, sedaj pa — sedaj je bila zopet hladnokrvna in je mislila samo na svojo rešitev.

Vedela je, da se ne more več nahajati daleč od gostilne.

Tam se je nahajalo njeno spremstvo.

Gozd je postajal večno rdekejši, — kočija se je bližala vasi, — v daljavi pa je gorela luč.

Katarina je izračunala, da ima še samo deset minut do gostilne. Cesta je bila sedaj mnogo boljša, kakor pa poprej.

Tam so jo pričakovali, če bo dospela tja, bo rešena!

Volkovi se najbrž ne bodo upali za njo na vas.

Volkovi so namreč zelo plašljivi in bojazljivi in se nikoli ne upajo približati človeškim bivališčem, razen če jih k temu prisili strašen mrz in lakota.

Sedaj je šlo Katarini torej za to, da doseže jaso.

Ali bodo mogli konji vzdržeti ta silni napor?

Uboge živali so bile že zelo izmučene.

Posebno sprednji konj je ko-

maš se dihal.

Katarina je s strahom opazila da se je sprednji konj komaj še držal na nogah. Ta konj ne bo mogel več dolgo vzdržati ...

Toda volkovi so neprestano zasledovali kočijo.

Nekaj pa jih je vendar zaostalo tam, kjer so ležali ostanki Subovega telesa. Lizali so po zemlji tudi zadnji kapljico krvi in glodali kosti, ki so nekoč pripadale bivšemu caričnemu miljenku, grizli so jih s svojim mogočnim zobovjem in srkali iz njih mozeg.

Tako je zasledovalo caričino kočijo sedaj le še približno deset volkov.

Katarina progleda svoje orožje.

Imela je samo en samokres in v njem samo tri naboje.

V najboljšem slučaju bo mogla ustreliti tri volkove.

Ostalo jih bo torej še vedno sedem in to bo dovolj, da jo bodo sedemkrat ubili in raztrgali.

V eni roki je držala carica Katarina vajeti, v drugi pa samokres.

Zdajci se zdravna poleg kočije neki velikanski črni volk, odpre žrelo, in hoče zagrabiti Katarino roko s svojimi velikimi in ostrimi zobmi.

Katarina iztegne hladnokrvno svojo roko.

Iztegnila je roko, ki je držala samokres in ga je skoraj čisto položila v rdečo volkovo žrelo, nato pa je sprožila.

Strel odjekne.

Krogla se je zarila v volkovo žrelo in ga takoj usmrtila.

Sedaj se je ponovil zopet isti prizor.

Volkovi so zopet navallili na svojega mrtvega tovariša, ga raztrgali in požrli, nato pa so zopet preganjali kočijo.

Toda sedaj je bila Katarina oddaljena od vasi komaj kakih pet sto metrov.

Sedaj jo bodo morali volkovi naposled prenehati preganjati in ona bo rešena.

Istočasno se je začelo daniti.

Solnce je vzhajalo in metalo svoje prve zlate žarke na zemljo.

(Dalje prithodnjije)

Asthma Cause Fought in 3 Minutes

By dissolving and removing mucus or phlegm that causes strangling, choking, Asthma attacks, the doctor's prescription, Mendaco removes the cause of your agony. No smokes, no dopes, no injections. Absolutely tasteless. Starts work in 3 minutes. Sleep soundly tonight. Soon feel well, year after year, stronger, and eat anything. Guaranteed completely satisfactory or money back. If your druggist is out ask him to order Mendaco for you. Don't suffer another day. The guarantee protects you.

Samo za omejen čas vam nudimo novi MAYTAG pralni stroj

VREDEN \$109.50

SAMO ZA \$99.50

S aluminijastem čebrom vlit v enem kosu.

Poleg tega vam damo popust za vaš stari pralni stroj.

Zapomnite si - ta razprodaja je samo za omejen čas. Torej pridite hitro, da boste zagotovljeni hitro dostavitev na dom. LAHKI PLAČILNI POGOJI

KREMZAR FURNITURE

6806 St. Clair Ave. - ENdicott 2252

JOSEPH KREMZAR, lastnik JOHN CESNIK, prodajalec

Vzamemo bančne knjižice. Odprto vsaki večer.

KOLIKOR KREDITA HOČETE PRI ADDISON FURNITURE & RADIO CO.

Vse potrebščine za dom. Prave cene iz tovarne. Oglejte si našo zalogo General Electric ledenic. ODPRTO ZVEČER

7210 ST. CLAIR AVE. HENDERSON 3417

Želodčno zdravilo iskreno priporočano

Chicago, Ill. — "Uživam Trinerjevo grenko vino, kadarhoi trpim na želodčnih ali neprebavnih nerednostih, in priporočam ga lahko vsakomur iskreno. — Mrs. Susanna Pavus." Ne preizkušajte s kakimi drugimi odvajalnimi sredstvi. Uživajte Trinerjevo grenko vino, ki je v zadnjih 45 letih dokazalo, da je najbolj zanesljivo zdravilo proti zaprtju, plinom, slabemu teku, glavobolom, nemirnemu spanju in podobnim težkostem.

Pišite po brezplačni vzorec. Triner's Bitter Wine Co., 544 S. Wells St. Chicago, Ill. Send me a free sample. Name Address

Za velikonoč

Ni ga bolj primerne darila za PIRHE za vaše drage v starem kraju, kot je darilo v denarju.

Za točno izplačitev denarnih naročil za v Jugoslavijo, Italijo in v druge kraje, se takoj obrnite na tvrdko:

AUGUST KOLLANDER CO.

6419 ST. CLAIR AVE. Cleveland, Ohio v Slovenskem Narodnem Domu

Pri Kollanderju lahko kupite Jugoslovanske in Italijanske znamke.

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., HENDERSON 5311 - 5312